

3. Týždeň

JOIN 1

Agregačné funkcie, GROUP BY, HAVING

1. Tri základné typy JOIN <http://dev.mysql.com/doc/refman/5.5/en/join.html> <http://dev.mysql.com/doc/refman/5.6/en/left-join-optimization.html>
2. (Ďalšie typy JOIN)
3. NULL hodnoty a OUTER JOIN.
4. Agregačné funkcie <http://dev.mysql.com/doc/refman/5.6/en/group-by-functions.html>
5. GROUP BY, HAVING <http://dev.mysql.com/doc/refman/5.5/en/group-by-functions-and-modifiers.html>

1) Tri základné typy JOIN

JOIN slúži na získanie dát z dvoch alebo viac tabuliek na základe logických, prepojovacích vzťahov medzi stĺpcami tabuliek. Vieme, že hlavnými prostriedkami pre vertikálnu a horizontálnu filtráciu sú SELECT_zoznam a WHERE klauzula. Hlavnou úlohou JOIN príkazov je vertikálne spájanie atribútov z viacerých tabuliek, ale majú dopad aj na horizontálne spojenie tabuliek.

Typy

- a) Cross – CROSS JOIN
- b) Inner – [INNER] JOIN
- c) Outer – LEFT/RIGHT [OUTER] JOIN

MySQL nepodporuje FULL [OUTER] JOIN – ale pomocou UNION, LEFT a RIGHT JOIN môže dosiahnuť (pozri nižšie).

Syntax:

```
... FROM T1 join_typ T2 [ ON (join_podmienka) ] [WHERE ]  
... FROM T1 join_typ T2 [ USING (zoznam_stlpcov) ] [WHERE ]
```

Celkový výsledok, počet vrátených riadkov JOIN dopytu závisí predovšetkým od:

- jeho typu
- podmienok v ON

ale aj napr. od

- podmienok vo WHERE klauzule.

JOIN podmienka:

- V podmienke JOIN sa najčastejšie používa porovnávací operátor = (ale je možné použiť aj iné porovnania).

- Porovnávacie podmienky sú najčastejšie založené na dvojici *primárny a foreignen (cudzí) kľúč (PK a FK)*.
- Čitateľnosť kódu zvyšuje použitie aliasov pre tabuľky, z kadiaľ sú stĺpce ... `FROM student st...`

Zdôrazňujeme, že typ JOIN-u ovplyvňuje výsledok.

Typ JOINu:

a) ... `FROM T1 CROSS JOIN T2 ...`

⇔ ... `FROM T1, T2 ...`

CROSS JOIN vráti Karteziánsky súčin hodnôt dvoch stĺpcov - ku každému riadku jednej tabuľky pridá všetky riadky druhej.

b) ... `FROM T1 JOIN T2 ON ...`

⇔ ... `FROM T1 INNER JOIN T2 ON ...`

INNER JOIN vráti iba také riadky, ktorých zodpovedajúce stĺpcové hodnoty vyhovujú podmienke v ON klauzule, teda pre každý vrátený riadok platí, že k aktuálnemu riadku T1 existuje riadok T2, pre ktoré ON **podmienka** je splnená. Ostatné riadky eliminuje. Ak ON klauzula používa porovnávací operátor =, potom INNER JOIN vráti iba také riadky, v ktorých hodnoty atribútov ON klauzuly sa nachádzajú v oboch tabuľkách (horizontálny prienik dvoch tabuliek).

c) ... `FROM T1 out_typ OUTER JOIN T2 ON ...`

out_typ:

c1) `LEFT`

c2) `RIGHT`

[c3) `FULL` s UNION]

... `FROM T1 LEFT OUTER JOIN T2 ON ...`

... `FROM T1 LEFT JOIN T2 ON ...`

⇔ ... `FROM T2 RIGHT JOIN T1 ON ...`

T1 `LEFT OUTER JOIN T2` **určite** vráti **všetky riadky z tabuľky T1** (môže sa stať, že vráti všetky riadky aj z T2).

Ak riadok z T2 nevyhovuje podmienke v ON klauzule, do jej stĺpcov sa zapíšu NULL hodnoty.

[FULL OUTER JOIN vráti všetky riadky oboch tabuliek – MS SQL Server]

Syntax ešte raz:

1) `SELECT * FROM T1 CROSS JOIN T2`

2) `SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON ...`
`SELECT * FROM T1 INNER JOIN T2 ON ...`

3) `SELECT * FROM T1 LEFT JOIN T2 ON ...`
`SELECT * FROM T1 LEFT OUTER JOIN T2 ON ...`

Ku každému riadku T1 môže pridať riadky z T2

`SELECT * FROM T1 RIGHT JOIN T2 ON ...`
`SELECT * FROM T1 RIGHT OUTER JOIN T2 ON ...`

```
USE dbmaz;

DROP TABLE IF EXISTS T1;
CREATE TABLE IF NOT EXISTS T1( id1 INT, x CHAR(1) );
INSERT T1 VALUES(1, 'x');
INSERT T1 VALUES(2, 'x');  ### INSERT T1 VALUES(null, 'z');

DROP TABLE IF EXISTS T2;
CREATE TABLE IF NOT EXISTS T2( id2 INT, a CHAR(1) );
INSERT T2 VALUES(1, 'a'), (2, 'b'), (3, 'c'), (4, 'd');
```

T1		T2	
id1	x	id2	a
1	x	1	a
2	y	2	b
		3	c
		4	d

Neštandardné (1=2, 1=1 resp. false, true, 0,1) a štandardné použitie JOIN:

Poznámame, že použitie false, true, 0,1 v Microsoft SQL Server nie je možné.

CROSS a INNER JOIN:

Ku každému riadku T1 pridá celú T2:

```
SELECT * FROM T1, T2; -- 8r <=>
SELECT * FROM T1 CROSS JOIN T2; -- 8r <=>
SELECT * FROM T1 STRAIGHT_JOIN T2; -- 8r <=>
SELECT * FROM T1 INNER JOIN T2 ON (1=1); -- 8r <=>
SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON (true); -- 8r <=>
SELECT * FROM T1 JOIN T2; -- 8r <=>
SELECT * FROM t1 NATURAL JOIN t2;

SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON (T2.a = 'a' OR T2.a = 'c'); -- 4r
SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON (T2.id2 = T1.id1); -- 2r
#WHERE (T2.a = 'a' OR T2.a = 'c'); -- 1r
```

OUTER JOIN:

```
SELECT * FROM T1 LEFT OUTER JOIN T2 ON 1 = 2;
```

	id1	x	id2	a
1	1	x	NULL	NULL
2	2	y	NULL	NULL

```
SELECT * FROM T1 RIGHT JOIN T2 ON 0;
```

	id1	x	id2	a
1	NULL	NULL	1	a
2	NULL	NULL	2	b
3	NULL	NULL	3	c
4	NULL	NULL	4	d

FULL JOIN:

```
SELECT * FROM T1 LEFT OUTER JOIN T2 ON 1 = 2  
UNION  
SELECT * FROM T1 RIGHT JOIN T2 ON 1 = 2;
```

	id1	x	id2	a
1	1	x	NULL	NULL
2	2	y	NULL	NULL
3	NULL	NULL	1	a
4	NULL	NULL	2	b
5	NULL	NULL	3	c
6	NULL	NULL	4	d

```
SELECT * FROM T1 LEFT JOIN T2  
ON (T2.a = 'a' OR T2.a = 'c');
```

id1	x	id2	a
1	x	1	a
2	y	1	a
1	x	3	c
2	y	3	c

```
SELECT * FROM T1 RIGHT JOIN T2  
ON (T2.a = 'a' OR T2.a = 'c');
```

id1	x	id2	a
1	x	1	a
1	x	3	c
2	y	1	a
2	y	3	c
NULL	NULL	2	b
NULL	NULL	4	d

Filtrácia

- Filtrácia riadkov: ON, WHERE, HAVING
- Filtrácia stĺpcov: JOIN vs. zoznam stĺpcov

Odporúča sa dať podmienku spájania tabuliek do ON a nie do WHERE.

INNER JOIN je lepší ako CROSS JOIN – optimalizátor implementačne sa sústreďuje na INNER JOIN.

3) [Ďalšie typy JOIN

<http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms173815.aspx> <http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms191426.aspx>

- INNER LOOP JOIN (Tab1 je veľmi malá)
- INNER MERGE JOIN (Tab1 je usporiadaná)
- LEFT OUTER HASH JOIN
- STRAIGHT_JOIN
- NATURAL JOIN]

4) NULL hodnoty a OUTER JOIN - Príklad

Predikát

Štandardne predikát je Boolean-hodnotová funkcia $P: X \rightarrow \{true, false\}$.

Predikát v SQL je výraz s názvami **atribútov/stĺpcov**, ktorý pre danú n-ticu/riadok vráti

TRUE, FALSE alebo NULL/UNKNOWN.

Predikáty sú používané vo vyhľadávacích podmienkach WHERE a HAVING klauzúl (častí) dopytu, v JOIN ON podmienkach FROM klauzuly a na ďalších miestach, kde sa očakávajú boolové premenné.

Výsledok porovnávacieho predikátu, ktorý obsahuje NULL, je (väčšinou) NULL, a preto sa INNER JOIN-om riadky s NULL hodnotami v príslušných stĺpcoch ON klauzuly nevrátia. Avšak ako sme videli, takéto riadky, teda riadky s NULL hodnotou, je možné vrátiť s OUTER JOIN-mi, čo sa v aplikáciach využíva.

Ekvivalentné výsledky, nezávisle od vnoreného riadku:

```
SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON (T2.id2 = T1.id1); -- 2r
INSERT T1 VALUES(null, 'z');
SELECT * FROM T1 JOIN T2 ON (T2.id2 = T1.id1); -- 2r
```

id1	x	id2	a
1	x	1	a
2	x	2	b

Príklad

Uvažujme tabuľku dátumov s chýbajúcimi dňami. Zabezpečme, aby sa vypísali aj chýbajúce dátumy pomocou NULL hodnôt - pozri **cieľovú tabuľku**.

```
USE DBMAZ;
DROP TABLE IF EXISTS Dni;
CREATE TABLE IF NOT EXISTS Dni(id INT, den DATETIME);
INSERT Dni VALUES(1, '2008-09-01');
INSERT Dni VALUES(2, '2008-09-03');
INSERT Dni VALUES(3, '2008-09-06');
INSERT Dni VALUES(4, '2008-09-09');
```

id	den
1	2008-09-01 00:00:00.000
2	NULL
3	2008-09-03 00:00:00.000
4	NULL
5	NULL
6	2008-09-06 00:00:00.000
7	NULL
8	NULL
9	2008-09-09 00:00:00.000

cieľová tabuľka

```
DROP TABLE IF EXISTS DniPocitadlo;
CREATE TABLE IF NOT EXISTS DniPocitadlo(id INT); #NOT NULL PRIMARY KEY);
```

Potrebujeme ešte dve premenné s hodnotami **2008-08-31** a **2008-09-09** a uloženú procedúru na hodnoty 1,2, ..., 9.

```
SET @den2 = (SELECT MAX(d.den) FROM Dni d);
SET @den1 = (SELECT DATE_ADD(MIN(d.den), INTERVAL -1 DAY) FROM Dni d);
SELECT @den1, @den2; # 2008-08-31 00:00:00 2008-09-09 00:00:00
SELECT DATEDIFF(@den2, @den1); # 9
```

Uložená procedúra (stored procedure - SP) v MySQL je obklúčená z dvoch strán s oddeľovačom, delimiterom. Nasledujúca SP vytvorí zoznam celých čísel od 1 po 9 do pomocnej tabuľky DATEDIFF, ktoré zodpovedajú dňom medzi dvomi dátumami den1 a @den2.

```
drop procedure if exists xx1;
delimiter #
create procedure xx1(den1 DATE, den2 DATE)
begin
    declare i int;
    declare ii int;
    set i=1;
    set ii= ( SELECT DATEDIFF(@den2, @den1) );
    WHILE i <= ii do
        INSERT DniPocitadlo VALUES (i);
        SET i = i + 1;
    END while;
END #
delimiter ;
CALL xx1(@den1, @den2);
```

	id	den
1	1	2008-09-01 00:00:00.000
2	2	2008-09-03 00:00:00.000
3	3	2008-09-06 00:00:00.000
4	4	2008-09-09 00:00:00.000

	id
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9

```
##=>
### 1a) Dni zadane:
SELECT id, den FROM dbmaz.Dni;
### 1b) Pomocna tabulka:
SELECT id FROM dbmaz.dnipocitadlo;
```

	id	den
1	1	2008-09-01 00:00:00.000
2	2	NULL
3	3	2008-09-03 00:00:00.000
4	4	NULL
5	5	NULL
6	6	2008-09-06 00:00:00.000
7	7	NULL
8	8	NULL
9	9	2008-09-09 00:00:00.000

```
### 1c) Dni vsetky - aj chybajuce - Cieľová tabuľka :
SELECT T1.id, T2.den FROM
    DniPocitadlo T1 LEFT OUTER JOIN
        Dni T2 ON
            T2.den = DATE_ADD(@den1, INTERVAL T1.id DAY)
ORDER BY T1.id;
```

Cieľová tabuľka

	id	id
1	2	NULL
2	4	NULL
3	5	NULL
4	7	NULL
5	8	NULL

```
### 1d_a) Iba dni chybajuce:
SELECT T1.id, T2.id FROM
    DniPocitadlo T1 LEFT OUTER JOIN Dni T2
        ON T2.den = DATE_ADD(@den1, INTERVAL T1.id DAY)
WHERE T2.den IS NULL;
```

	id	chyba
1	2	2008-09-02 00:00:00.000
2	4	2008-09-04 00:00:00.000
3	5	2008-09-05 00:00:00.000
4	7	2008-09-07 00:00:00.000
5	8	2008-09-08 00:00:00.000

```
### 1d_b) Iba dni-datумы chybajuce:
SELECT T1.id, DATE_ADD(@den1, INTERVAL T1.id DAY) chyba FROM
    DniPocitadlo T1 LEFT OUTER JOIN Dni T2
        ON T2.den = DATE_ADD(@den1, INTERVAL T1.id DAY)
WHERE T2.den IS NULL;
```

5 Agregáčn  funkcie

Agregačné funkcie vracajú jednu jedijn  hodnotu (skalárnu veličinu) na základe množiny hodnôt.

Najz kladnejšie agregačné funkcie sú:

MIN, MAX, COUNT, SUM, AVG, VAR_POP, STDEV_POP, ...

- Agregačné funkcie majú jeden vstupn  argument (z n zovov stĺpcov), ale argumentom COUNT môže byť *. V tom prípade COUNT vráti počet všetkých riadkov, in  iba počet nenulových hodnôt (napr. stĺpca)

COUNT (*) vs. COUNT (vek)

- Pred argument môžeme doplniť aj slu obn  slovo DISTINCT (jedine n  hodnoty).
- Agregačné funkcie okrem COUNT ignoruj  NULL (presko ia ich).
- COUNT v konkr tnych st pcoch ignoruje NULL, ale pre cel  tabu ku nie.
-  asto s  pou it  spolu s GROUP BY.
- Funkcie AVG a SUM pracuj  iba s numerick mi st pcami.
- Funkcie MIN a MAX pracuj  s numerick mi, znakov mi (character) a d tumov mi st pcami.

COUNT, MIN, MAX

```
CREATE TABLE tt(id int, x float);
INSERT tt VALUES
(1,10), (2, null), (3,30), (null, null), (1,20);
```

```
SELECT COUNT(*) FROM tt;           # 5
SELECT COUNT(id) FROM tt;          # 4
SELECT COUNT(DISTINCT id) FROM tt; # 3
```

id	x
1	10
2	NULL
3	30
NULL	NULL
1	20

```
SELECT MIN(x) FROM tt;           # 10
#SELECT MIN(DISTINCT x) FROM tt; # 10
```

Suma a priemer – SUM, AVG

Pre pou itie agregaa n ch funkci  SUM a AVG s DATETIME hodnotami treba sa opiera  o pomocn  funkcie SEC_TO_TIME, TIME_TO_SEC a FROM_DAYS, TO_DAYS.

```
CREATE TABLE ttt(t time, d date);
INSERT ttt VALUES ('01:00:00', '2015:10:06'),
('02:00:00', '2015:10:07'),
('03:00:00', '2015:10:08');
SELECT SEC_TO_TIME(SUM(TIME_TO_SEC(t))) AS Cas FROM ttt; # '06:00:00'
SELECT FROM_DAYS(AVG(TO_DAYS(d))) As Datum FROM ttt;   # '2015-10-07'
SELECT MAX(t), MIN(t), MAX(d) FROM ttt;
```

MAX(t)	MIN(t)	MAX(d)
03:00:00	01:00:00	2015-10-08

Výberová disperzia – VAR_POP

$VAR\_POP = VARIANCE \sim VAR\_SAMP * (n-1) / n$

Výberová odchýlka – STDDEV_POP

$STDDEV\_POP() = \sqrt{VAR\_POP()} \quad (= STD() = STDDEV())$

```
### S_n
```

```
SELECT sqrt(var_pop(x)), '=', stddev_pop(x) FROM tt;  
# '8.16496580927726', '=', '8.16496580927726'
```

```
### S^2_n
```

```
SELECT var_pop(x), '=', variance(x), '=',  
       var_samp(x)*(count(x)-1)/count(x) FROM tt;  
# '66.66666666666667', '=', '66.66666666666667', '=', '66.66666666666667'
```

Výroková logika vs. predikátová logika prvého rádu

Výroková logika sa v matematickej logike skladá z

- atomických výrokov (teda z tvrdení, ako výrokových premenných), ktoré sú buď T alebo F a
- logických operátorov.

Výroková logika sa na rozdiel od **predikátovej logiky** prvého rádu nezaobera

- nelogickými objektami,
- predikátmi o nich a
- kvantifikátormi.

Výroková logika tvorí základ predikátovej logiky prvého rádu.

Pr.

Sneží.

Ak sneží, potom je zamračené.

Predikátová logika prvého rádu na rozdiel od výrokovej logiky môže pracovať aj kvantifikovanými premennými.

Predikátová logika prvého rádu sa skladá z

- nelogických objektov, individuí,
- predikátov (vlastnosti alebo vzťahy) o nich a
- kvantifikátorov (relačný kalkulus).

Pr.

... FROM student WHERE vek = 20 AND znamka > 2 ...

Predikát vek = 20 sa stane T, F alebo null pre každý riadok tabuľky student.

6 GROUP BY, HAVING

a) GROUP BY a sumarizácia

Výsledky dopytu sú **zskupené** na základe stĺpcov vymenovaných v klauzule GROUP BY.

1. **Štandard SQL** vyžaduje, aby všetky stĺpce klauzuly SELECT použité v **neagregačných** výrazoch, boli vymenované v **GROUP BY** klauzule. Teda, názvy stĺpcov v SELECTe, ktoré nie sú súčasťou agregačného výrazu, musia **byť aj v GROUP BY klauzule**.

- Ak nechcete zoskupovať podľa nejakého stĺpca, nedajte ho do zoznamu stĺpcov SELECTu mimo agregácie.
- Stĺpec môže byť v GROUP BY, ale nemusí byť v SELECTe.
- Stĺpec alebo výraz v GROUP BY môže byť aj v ORDER BY.

2. **Pozor!** MySQL rozširuje použitie GROUP BY tak, že povoľuje SELECTovať stĺpce, ktoré nie sú uvedené v klauzule GROUP BY. <http://dev.mysql.com/doc/refman/5.5/en/group-by-handling.html>

Pomocou GROUP BY môžeme získať jednorozmernú tabuľku početností, ale nie len početností, ale aj iných sumárnych veličín. PIVOT je dvojrozmerným rozšírením GROUP BY, pozri posledné dve prednášky a LS.

b) HAVING

HAVING spolu s WHERE používame na filtráciu.

HAVING je súčasťou GROUP BY a filtruje výsledok z GROUP BY.

Having vráti riadky, v ktorých agregačná hodnota spĺňa podmienku.

V HAVING môže vystupovať agregácia ľubovoľného stĺpca, ale bez agregácie iba stĺpce, ktoré sú v SELECT zozname.

Agregačné výsledky treba filtrovať pomocou HAVING a nie WHERE.

c) Príklady a 'ONLY_FULL_GROUP_BY'

```
### A) Group By
DROP TABLE IF EXISTS T;
CREATE TABLE T(i INT, j INT, k INT);
INSERT INTO T VALUES
(1, 10, 5),
(2, NULL, 4),
(3, 50, 3),
(4, 50, 2),
(5, 10, 1),
(6, 50, 2);
SELECT * FROM T;
```

i	j	k
1	10	5
2	NULL	4
3	50	3
4	50	2
5	10	1
6	50	2

Zoznam všetkých rôznych hodnôt v stĺpci j:

```
SELECT j FROM T GROUP BY j ORDER BY j;
SELECT SUM(i) FROM T GROUP BY j ORDER BY j;
-- Lepšie takto:
SELECT SUM(i), j FROM T GROUP BY j ORDER BY j;
-- Snáď ešte lepšie takto:
SELECT j, SUM(i) FROM T GROUP BY j ORDER BY j;
```

j
NULL
10
50

SUM(i)
2
6
13

SUM(i)	j
2	NULL
6	10
13	50

j	SUM(i)
NULL	2
10	6
50	13

Zdôrazňujeme, že SELECT zoznam, ORDER zoznam alebo HAVING podmienka sa nemôže odvolávať na taký neagregovaný stĺpec, ktorý nie je vymenovaný v GROUP BY klauzule. MySQL túto podmienku SQL štandardu môže ignorovať kvôli niektorým zriedkavým prípadom, čo neodporúčame.

Správne nastavenie SQL štandardu:

```
SET SESSION sql_mode = 'ONLY_FULL_GROUP_BY';
```

alebo

```
# SET GLOBAL sql_mode = 'ONLY_FULL_GROUP_BY';  
SELECT @@sql_mode;
```

správne hlásenie dvoch chýb:

```
SELECT j, SUM(i) FROM T; # nesprávne použitie j Error Code: 1140  
SELECT j, k, SUM(i) FROM T GROUP BY j; # nespr.p. k Error Code: 1055
```

Pozor! Zrušenie správneho nastavenia a spätné nastavenie SQL štandardu:

```
SET SESSION sql_mode=(SELECT  
    REPLACE(@@sql_mode, 'ONLY_FULL_GROUP_BY', ''));  
SELECT @@sql_mode;  
SELECT j, SUM(i) FROM T;  
SELECT j, k, SUM(i) FROM T GROUP BY j;  
SET SESSION sql_mode = 'ONLY_FULL_GROUP_BY';
```

B) Group By + Having

```
SELECT j, SUM(i) FROM T GROUP BY j  
    HAVING j > 10;
```

j	SUM(i)
50	13

```
SELECT j, SUM(i) FROM T GROUP BY j  
    HAVING SUM(i) > 5;
```

j	SUM(i)
10	6
50	13

```
USE OsobaVztah; # resp. OsobaDB  
SELECT avg(vyska), pohlavie FROM osoba  
GROUP BY pohlavie;  
-- HAVING avg(vyska)>170;
```

avg(vyska)	poohlavie
175.02000	m
164.19231	z

avg(vyska)	poohlavie
175.02000	m